

Đề nghị U Minh Thượng là Vườn di sản ASEAN

Từ ngày 1- 5/11/2011, trong khuôn khổ hợp tác ASEAN về môi trường, Hội nghị Ban chỉ đạo Dự án GEF/IFAD Phục hồi và sử dụng bền vững đất than bùn ở khu vực Đông Nam Á (Peatland) đã được tổ chức tại TP. Hồ Chí Minh, Việt Nam nhằm đánh giá tiến độ thực hiện dự án. Kèm theo sự kiện quan trọng này là một chuỗi các hội nghị liên quan trong đó có chuyến thăm thực địa, là điểm trình diễn dự án, Vườn quốc gia (VQG) U Minh Thượng, tỉnh Kiên Giang. Mục tiêu của Dự án nhằm tăng cường quản lý bền vững và phục hồi các vùng đất than bùn thông qua nâng cao năng lực, cải thiện quản lý liên ngành và trình diễn những hoạt động tốt nhất ở vùng được lựa chọn.

Qua báo cáo tình hình triển khai Dự án tại các quốc gia trong khu vực cho thấy, Dự án Peatland đã và đang được triển khai đúng tiến độ. Cuộc họp cũng đã thông qua Kế hoạch triển khai Dự án trong năm 2012.

Chuyến thăm thực địa Vườn quốc gia U Minh Thượng, được thực tế thảo luận và quan sát sinh cảnh của VQG U Minh Thượng, tính đa dạng sinh học cao, những nỗ lực của chính quyền địa phương, Ban Quản lý cũng như của cộng đồng trong việc quản lý và gìn giữ tài nguyên thiên nhiên và đa dạng sinh học của Vườn, các đại biểu tham dự Hội nghị cũng như Ban Thư ký ASEAN đã nhất trí cao về việc U Minh Thượng có đầy đủ các tiêu chí để trở thành Vườn Di sản ASEAN và đề nghị Ban Quản lý Vườn Quốc gia cần sớm tiến hành xây dựng hồ sơ đăng ký để được công nhận là Vườn di sản ASEAN.

VQG U Minh Thượng có diện tích hơn 8 nghìn ha, tiền thân là rừng úng phèn U Minh, là kiểu rừng nguyên sinh đặc thù được xếp vào loại quý hiếm trên thế giới. Vườn là nơi sinh sống của một số động vật hoang dã vùng rừng ngập như sóc mun, cây vôi đốm và trút Java... Vườn có nhiều địa chỉ cho du lịch sinh thái như: mảng chim, mảng dơi quạ, tràm nguyên sinh, quần thể heo rừng, rái cá, kỳ đà và đặc biệt là khu giải trí câu cá Hồ Hoa Mai... Vườn còn là một trong ba vùng lõi thuộc Khu dự trữ sinh quyển Kiên Giang, là Khu dự trữ sinh quyển lớn thứ 2 trong 8 Khu dự trữ sinh quyển của Việt Nam đã được UNESCO công nhận. Để bảo vệ Vườn, Ban giám đốc Vườn đã áp dụng nhiều biện pháp phòng, chống cháy rừng, đồng thời, tăng cường bảo tồn các quần xã thực vật, nơi cư trú của các loài chim để chúng tiếp tục phát triển. Thực tế cho thấy, nhiều loài chim quý hiếm ở đây đang phát triển nhanh, số lượng cá thể tăng lên nhiều so với trước đây. Một số nhóm loài đang đứng trước nguy cơ tuyệt chủng như cò bộ Java, cò trắng, vạc, cò lửa, cò lửa lùn, cuốc ngựa trắng... đang phát triển khá nhanh. Đặc biệt, loài chim già sói, khi được phát hiện ở Vườn vào năm 2004 chỉ có khoảng 5 - 7 con, thì hiện nay đã phát triển lên tới trên 100 con. Đây là giống chim đã được đưa vào Sách Đỏ do có nguy cơ tuyệt chủng rất cao. Việc nhiều loài chim quý hiếm ở VQG U Minh Thượng phát triển nhanh cho thấy môi trường sinh thái khu vực này đang được phục hồi và ổn định sau khi rừng tràm nguyên sinh bị cháy vào tháng 2/2002.

Phát biểu sau chuyến thăm thực địa Vườn Quốc gia U Minh Thượng, Tiến sĩ Raman Letchumanan, Trưởng phòng Môi trường và nguồn lực, Ban Thư ký ASEAN đã xúc động bày tỏ: “Có một điều mà tôi nhận thấy ở đây rất khác biệt so với những nơi tôi đã từng đi thăm đó là tôi không hề nhìn thấy có người dân sinh sống hay khai thác sản phẩm gì trong khu vực của Vườn mà chỉ có dân sống trong khu vực vùng đệm. Điều này cho thấy các bạn đã rất nỗ lực trong vấn đề gìn giữ và bảo tồn tài nguyên thiên nhiên. Tôi cho rằng để làm được điều này là rất khó.”

Mặc dù Dự án lúc bắt đầu triển khai bị chậm so với tiến độ đặt ra do việc tiến hành các thủ tục trong nước mất quá nhiều thời gian nhưng đến nay tiến độ thực hiện Hợp phần Việt Nam đã kịp và hòa nhịp vào kế hoạch chung của Dự án khu vực. Việt Nam được các

nước thành viên dự án cũng như Ban Thư ký ASEAN, Cơ quan thực hiện dự án, đánh giá cao về năng lực xây dựng và thực hiện dự án. Ban Thư ký ASEAN cũng khuyến nghị các nước khác trong ASEAN học tập Việt Nam về công tác xây dựng và thực hiện dự án./.

PV

